

OEFENING: EEN REFERAAT HOUDEN

Het houden van een referaat is een uitstekende manier om vraagstukken waaraan je werkt aan je zelf en de buitenwereld kenbaar te maken. Veel mensen vinden het moeilijk omdat ze een foutloze, afgeronde voordracht willen houden. Deze intentie vergroot enerzijds de kwetsbaarheid van de verteller en vernauwt anderzijds de openheid voor reacties uit het publiek. Veel makkelijker is het houden van een referaat dat onaf is, waarin vragen schuilen die de luisteraars uitnodigen mee te gaan in het proces van de verteller. De pretenties verdwijnen uit het verhaal en de verteller blijft bij zich zelf. Dan kan er immers niets gebeuren. Het verhaal wint aan actualiteit en de luisteraars kunnen in het verloop van het proces zelfs bijdragen gaan leveren.

Op deze manier wordt het referaat een leerervaring. Het dwingt je de dingen "op een rij" te zetten en helpt je je "hamvraag" op te sporen. Omdat je je verhaal voor je uit zet neem je je ideeën, je verhouding tot het vraagstuk en je ervaringen waar. Je intentie achter het referaat is: Ik zoek, ik wil helderheid krijgen in het vraagstuk waarmee ik bezig ben. Bouw je referaat "organisch" op.

Bijvoorbeeld:

- begin met een globale omschrijving van het thema;
- vertel aan de hand van concrete ervaringen (bericht in de krant, gesprek met een collega, boek wat je hebt gelezen, gebeurtenis op vakantie, enz.) hoe je op het thema bent gestuit en waarom het je raakt;
- vertel hoe deze ervaringen je aan het denken hebben gezet en wat je er tot nu toe mee gedaan hebt;
- vat je voorlopige conclusies samen;
- sluit af met de vragen waar je op dit moment mee rondloopt.

Ga dan het gesprek aan met de groep luisteraars.

Doel van het gesprek is meer helderheid te krijgen in de thematiek en aanknopingspunten te vinden voor verder onderzoek.

Stuur het gesprek met behulp van onderzoeksvragen:

- wat herkende je?
- wat vond je essentieel?
- wat vond je nieuw?
- wat zou je eraan toe willen voegen?
- welke raad geef je me?
- enz.

Besluit het referaat met een samenvatting van de reacties die belangrijk voor je waren.

COPYRIGHT NPI